

Under jord – over jord. Eva Koch favner hele byens længsel mod en bedre verden.

Drømmen om fred og frihed

Af **METTE SANDBYE**

Der er noget på én gang sjovt og gribende i at tænke på, at kunstneren Eva Koch fra nu af og frem til jul favner hele København i ét fredspåkaldende greb – fra det underjordiske Frederiksberg til himmelrummet over landets højeste magtinstitution Christiansborg.

På Christiansborg indviede hun kort før jul en permanent installation i den forholdsvis nye turistattraktion Tårnet. Værket består af videoprojektioner af flaksende og kurrende duer, alle forskellige arter, placeret mellem gamle gipsstatuer og træmodeller i den øverste etage af Tårnet, som man passerer, lige før man når helt op og ud på udsigtsposten med et fantastisk vue over København og omegn.

For nylig åbnede hun en ny udstilling et helt andet, men mindst lige så markant, stemnings- og historieladet sted, nemlig Cisternerne under Søndermarken. De blev bygget som Københavns vandreservoir i forlængelse af den store koleraepidemi i 1853. Stedet kalder således allerede i kraft af sin oprindelige funktion på helt fundamentale tanker om liv og død.

Man kan nærmest ikke undlade at blive stemt for det eksistentielle, alene i mødet med de tre enorme, hvælvede, kolde og fugtige drypstenssale, som Frederiksberg Kommune bruger som en turistattraktion i sig selv, men så også tilsat vekslende kunstudstillinger. Før i tiden viste man lidt en blandet landhandel. Men for to år siden gik man over til den ret geniale tanke at lade én kunstner skabe én samlet installation til stedet for næsten et helt år ad gangen. Den markante rumlighed og stemning kalder på én og samme gang på storladne og enkle greb, hvilket første gang forløstes af Christian Lemmerz' smukke og sære lysekroner af dryppende stearin og året efter af Ingvar Cronhammars sakrale vandfaldscirklér tilsat Martin Halls lyd af kirkelige drengekorstemmer.

IKKE helt nemt at følge efter, men Eva Koch er det rigtige valg. Ligesom de to forrige kunstnere er hun egentlig billedhugger, hvilket er et godt afsæt for overhovedet at turde og kunne give sig i kast med et så svært og stort rum som Cisternerne. Hun arbejder oftest med video, men bruger nærmest videoen som



Eva Koch har omdannet Cisterne til én stor fortryllende installation: *Den drøm om frihed*.



et billedhuggermateriale til at skabe rum med. Det kan være svært at orientere sig i Cisternerne mørke (og husk varmt tøj og sko, der kan tåle at gå gennem vandpytter). Men stedet består af tre sale. I den første folder

en enkelt valmue sig ud på muren. Valmuen er både et symbol på frihed fra Første Verdenskrig, og man forbinder den med opium. Og så har den en særlig skrøbelighed over sig og falder sammen og dør, hvis man

plukker den. Alle disse aspekter ligger under Kochs anvendelse af den her.

Næste sals hovedgreb er en 15 meter lang videoprojektion direkte på den knudrede, rå væg, hvilket tilfører det elektroniske, sfæriske billede en stor grad af stoflighed. Her veksler en smuk valmue – akkompagneret af fuglekvidder – med sort-hvide sekvenser af legende børn – nogle fra nutiden, andre fra en dokumentarfilm om livet på et børnehjem under Den Spanske Borgerkrig i 1937, hvor Kochs egen mor optræder.

Eva Koch har tidligere brugt den gamle film i hovedværket *Villar*, og i det hele taget ligger det nye værk i direkte forlængelse af hendes tidligere praksis, hvor hun ofte arbejder med at forene det storladne eksistentielle ved naturen, for eksempel i form af et gigantisk vandfald, med et fokus på det skrøbeligt prosaiske menneske.

I den sidste – og i sin enkelhed smukkeste – sal møder vi så duerne, symbolet på fred, siddende oppe under loftet. Bagerst flakser de pludseligt op som drømmeagtige engle, projiceret på et bagtæppe af vand. Valmuer, duer, legende børn – vi er på kanten af det banale. Men som Mathias Ussing Seeberg gør opmærksom på i sin gode katalogtekst, så hedder udstillingen ikke *En drøm om fred*, men *Den drøm om fred*. Det handler om den drøm, vi vel alle går rundt med indeni, og som er mindst lige så aktuel i dag, som da man i tidernes morgen begyndte at bruge duen som fredssymbol.

Tag fra Cisternerne op i Tårnet over Christiansborg og passér Eva Kochs *Duer i Tårnet*, der i al sin vellykkede enkelhed minder os om friheds- og fredsdømmen, når vi skuer ud over by, himmel og hav på toppen af magten.

Eva Koch: Den drøm om fred. Cisternerne, Søndermarken, Frederiksberg, til 30. nov.
Eva Koch: Duer i Tårnet. Christiansborg Slot, permanent udsmykning.

